

PRZYJĘCIE (204) *sb n*

-é (9), -e (1) *BiałKat*.

sg *N* przyjęcie (29); -é (7), -(e) (22). ◇ *G* przyjęcia (48); -ã (45), -(a) (3). ◇ *D* przyjęciu (32).
◇ *A* przyjęci (31); -é (2), -e (1), -(e) (28). ◇ *I* przyjęci(e)m (20), przyjęcim (8); -im *SeklKat* (2),
KromRozm III, *GroicPorz* (2), *CzechRozm*, *SkarŻyw*; -(e)m : -im *LatHar* (14:1). ◇ *L* przyjęciu (36).

Składnia przydawki dopełniającej równoznacznej z dopełnieniem sprawcy: przyjęcie od kogo (1)
BielKron, *per aliquem* (1) *ActReg*.

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVII w*.

I. Rzeczownik od „przyjąć” (193) :

A. Zgodzenie się, nieodrzućenie, zaaprobowanie, zaakceptowanie (w stosunkach między ludźmi lub między człowiekiem a Bogiem), pozytywne ustosunkowanie się (71) :

1. *Gdy ktoś coś mówi lub czyni: uznanie za stosowne; acceptio Vulg, PolAnt; susceptio Mącz, Cn; receptio Cn* (33) :

A. Odnośnie do wypowiedzi (23) :

a. Odnośnie do czyjegós zdania nieskierowanego do osoby oceniającej lub działań bezpośrednio z nią niezwiązanych: przyznanie racji, uznanie za prawdziwe, słuszne, niezaprzeczenie (9) : *A toć iest nieomylna mowá/ godna przyjęcia. KrowObr* 46v; *Wierná mowá/ y wśzelkiego przyjęcia godna: Iż Chryftus Iezus przyźedł ná ten fwiát/ áby grzeźne zbáwionemi wczynił Leop* 1.*Tim* 1/15; *wkazał im [dyskutującym] Gránwellanus kfięgi [...]/ daiąc o nich świádecstwo/ yź w nich niemáź nic obłędliwego/ á godne przyjęcia BielKron* 218v, 208v; *BudNT* 1.*Tim* 4/9; *WujNT* 1.*Tim* 1/15, 4/9.

przyjęcie czego (1): *CzechRozm* A6 *cf Szereg*.

Wyrażenie: »wdzięczne [u kogo] przyjęcie« (1): *Owo [tj. pożytek] s poźmiechem ludzkim/ s fźpetnem fźemrániem/ [...] á owo [tj. poczciwość] záfię z wielką rofkoźą/ z wdzięcznym v káźdego przyjęciem/ y ozdobną fławą y poćciwofią. RejZwierc* 268.

Szereg: »pochwalenie i przyjęcie« (1): *A wyznánie fwe pierwíze/ ktore v nas wczynili/ pochwalenim y przyjęcim rzeczy przedtym zgánionych y odbiczáných [lege: odbieźanych]/ iáko omyte fwinie/ błótem káłu gęftego znowu fplugáwili CzechRozm* A6.

b. Odnośnie do wypowiedzi skierowanych bezpośrednio do osoby słuchającej lub działań skierowanych na nią: niesprzeciwienie się, wysłuchanie [czego] (6) : *[Ormianie] pošły fwe zacne [...] ku przyjęciu tego wczymkolwiekby Duch S. ten Zbor S. oświecił/ [...] ná ten Synod S. wypráwili. SkarJedn* 314; *Przyjęcie pokuty grzeźnego. SkarŻyw* 173 *marg*.

α. Odnośnie do decyzji sądu: niezakwestionowanie, uznanie za prawomocne (1) :

Wyrażenie: »przyjęcie na się« (1): *Susceptio bonae causae, Przyjęcie fprawiedliwej rzeczy na fię. Mącz* 36c.

β. Uznanie za obowiązujące (o przepisach prawnych i zobowiązaniach) (3) : *A nie pošyłam [...] pošłow na dyfputácyą y gadánie/ iedno ná przyjęcie tego wfzytkiego/ co Papięfz około wiáry poštánowił. SkarJedn* 311.

przyjęcie czyje [= kto przyjmuje] (1): *Mázowfza práwá Polfkiégo przyjęcie. SarnStat* 1146.

Wyrażenie: »prawa przyjęcie« (2): Bo trzy dni przed tym niż był dan [zakon od Boga]/ rofkazano było wżyftkim od Bogá/ áby ízáty ochędożyli/ żon íwoich áni sie dotykáli/ żeby ták ínádnieyfyzy y gotowfyzy byc [!] mogli ku Prává tego przyięciu *KuczKat* 265; *SarnStat* 1146.

c. Odnośnie do wypowiedzi głoszonej w imieniu Boga: uznanie za słowo boże, za prawdę wiary [czego] (8) :

Wyrażenia: »przyjęcie ewanjelij« (1): Częftego pobudzenia potrzebuią przełożeni ku przyięciu Ewányeliey. *LubPs* F4 marg.

»przyjęcie nauki« (3): Ale owffem [czyni Jezus] przyyęcye Apoftołow/ to yeft náuki ich á końcyoła/ znákyem przyyęcy náuki íwey á fłowá Bożego. *KromRozm III* C3; Skąd rozumieć mamy/ że Chrześcijáni tym fklonnieyfyzy ku przyięciu niebiekfiey náuki będą/ ym sie bárziefy od lubośći tego świátá/ y od rofkofzy ícielefney odftzrzela *KuczKat* 270.

»przyjęcie słowa bożego« (3): czego [!] mámy przykád łotra/ Manafeffa/ [...] infzé niezliczoné/ którzy niemaiąc przedtem dobrych vczyńków/ s ftáli się dobrą ziemią/ przes famo férdeczné przyięcie fłowa bożego *MurzNT* 66, 66; *KromRozm III* C3.

»przyjęcie zakonu« (2): Przygotowánie ku przyięciu Zakonu/ co znáczyło. *KuczKat* 265 marg, 270.

B. Odnośnie do osoby [w tym: kogo] (9) (10) :

Wyrażenie: »przyjęcie w łaskę, łaskawe« [szyk 2:1] (2:1): wmiáfto łáfkawego przyięcia/ w wierze poczwierdzenia namaże mu [biskup bierzmowanemu] tłuftończyá głowę y zwiáze mu iá *SeklKat* Zv; IKM przypominano iakoby nawięcy tedwierzeczy się obwarowały, przyprzyieciu właskę tych ktorym iá WKM okazowác będziez chciá. *ActReg* 106, 118.

a. Uznanie proponowanego kandydata na stanowisko (1) : przyjęcie per vniuersum Regnum Krola IM Zygmunta *ActReg* 149.

b. Odnośnie do Chrystusa w okresie wcielenia: uznanie za Boga-Mesjasza (2) : Íż tedy byłá thego potrzebá/ [...] áby ludzye tym ípofobniefyzy byli ku przyięciu tego wdzyęcznego Syná iego [Boga]/ niechciá tego zániechác/ iżby był przed tym nie miáł zgotowác iemu zacnego poftlá/ coby był opowiedzyáł przyfcye iego. *RejPos* 11v.

W przeciwstawieniu: »przyjęcie ... wzgardzenie« (1): Przez mię thobie [ludu mój] wżyftkie śluby íá wypełnione/ tyś miáfto przyięcia, pokazał wielkie wzgárdzenie. *ArtKanc* E13v.

c. Uznanie za swojego Boga i przez to zostanie wyznawcą; w przen [czyje (= kogo się przyjmuje)] (1) :

Wyrażenie: »przyjęcie do przybytku serca« (1): Pewne przyięcye Páńfkie do przybytku íercá íwego *RejPos* 87v marg.

d. O Bogu wobec człowieka: obdarzenie łaską, udzielenie opieki (3) : VÍpráwiedliwienie/ íeft Boże dobrowolne [...] przyjęcie człowieká/ źłego [!]/ grzeźnego y zginęłego *CzechRozm* 206v.

Wyrażenie: »przyjęcie w łaskę, do łaski« (1:1): *LatHar* 67; obiáwił [Bóg] przyjęcie Pogánow do łáfkí *WujNT* 440.

2. Gdy ktoś coś daje lub oferuje: wzięcie daru; assumptio JanStat [w tym: czego] (11) (12) :

a. Dedykowanego lub przedstawionego utworu literackiego (2) :

przyjęcie czyje [= *kto przyjmuje*] (1): W czym [tj. w łasce ksiąg *Słuckich*] nie iednak nie omyleń za wdzięcznością a za dobrem przyjęciem tych/ którzyby tego nálezego pińania potrzebnie używali. *GliczKsiąż* A4v.

Wyrażenie: »wdzięczne przyjęcie« (1): Za takimi tedy nie załużonymi dobrodzieystwy, ia prośę V M. pana mego Miłofciwego, za wdzięczne przyjęcie tych to kxiążek krotce wypifanych *BielŻyw nlb* 4.

b. *Zgodzenie się na objęcie stanowiska lub tytułu* (10) : *BielKron* 330v; *StryjKron* 607; Pisał Cedule Pan Marszałek do Pana Podlaskiego aby bez omieszkania posłano woiewodztwo Sendomirskie Panu Woinickiemu zeby fama praecederet wczoraysze sprawy z Woiewodztwem y przyjęcie go *ActReg* 56; Ze acz zawzdy znał Krol IM wielką łaskę Bożą y ostroznosc nad sobą iednak od przyjęcia Krolestwa tego tym więtszą bo y przeprowadził go Pan Bog przez wielkie morskie niebezpieczenstwa *ActReg* 77; Tych tedy obywatelów źiemie Bełzkiéy [...] / iakośmy to powinni/ z przyjęcia nálezey doftoyności Królewkiéy [...] w nález y potomków nálezych obronę Królewką y Korony znowu wzięliśmy *SarnStat* 1053, 1080.

Wyrażenia: »przyjęcie korony« (2): Ktory [traktat] Celarzowi dan s przyjęcia Korony/ Gdy od rad y Rycerstwa nie był porutzouy [!]. Co gi tznili/ Zdraycami byli. *WierKróc* Bv; *StryjKron* 587.

»przyjęcie urzędu« (1): nabożne ony fercá ich [ludzi] to ná nim [św. Medardusie] wymogły/ y ktemu poślufzeństwo stárszych Bifkupow: ifz po długim w zbranianiu do przyjęcia się takiego vrzędu fklonił. *SkarŻyw* 527.

W przen (1) : za którym [przywilejem] ofolbiwe kazánye nabłogoflawyennfego Pyotrá/ za przyyęćim kluczow krolestwa po zmartwywtányu zbáwicyelá/ wlfch ofwyeceny po wlfyftkim fwyecye porádziło *KromRozm III* P3v.

3. *Gdy ktoś coś komuś wyrządza, poddaje go czemuś: poddanie się, wykazanie gotowości* [czego] (2) : A tak nález wfzechmogący Pánie á zbáwicielu nález/ [...] rácz nam dopomoc z miłofierdzia Bołkiego fwego/ y przez to vniżenie twoie á przyjęcie zakonu fwego/ któryś raczył miłofciwie wypełnić za nas *RejPos* 34v; czyni Chrzeft przemiennosc potáiemną w ludziéch: bo ié odradza przez słowo Bożé/ y przyjęcie poślufzeństwa rofkazánego od Páná Chryftulá *BialKat* 316.

4. *Gdy ktoś przybywa dokądś: pozwolenie komuś na wejście do swego domu lub kraju, dopuszczenie do swego towarzystwa lub grona; udzielenie gościny; receptio* *Mącz*, *JanPrzyw*, *Cn*; *assumptio* *Vulg*; *exceptio* *Cn* [w tym: kogo, czego (13)] (24) : *Receptio*, *Przyjęcie* *Poftáwienie* ná gośpodzie. *Mącz* 36b.

przyjęcie w czym [= *gdzie*] (1): Téż każdy Pręlat y Kánonik rzeczoného kościoła Wármieńkiého w iednym Mieśiácu od przyjęcia w Kápitulie álbo od prezentáciiéy w kościól/ [...] będzie także powinien przyśiáć wierność iego Iáfnosci *SarnStat* 1126.

przyjęcie czyje [= *kogo się przyjmuje*] [w tym: *G pron* (1), *ai poss* (1)] (2): A co powiádálz zeby przyjęcie Chriřtułowe niemogło być komu ku potępieniu/ rośpomni łobie prośę cię/ iesli Chriřtułá *Annafz*/ *Káiphafz*/ *Pilat*/ *Herod* nie przyiáł *WujJud* 259v; *CzechEp* 245.

W przeciwstawieniu: »odrzućenie ... przyjęcie« (1): *LubPs* E2 *marg*; Abowiem iesli ich [pogan] odrzućenie iesł ziednáním świátá: iákież będzie przyjęcie iedno żywot z martwych? *WujNT Rom* 11/15.

Wyrażenia: »przyjęcie w dom« [szyk 1:1] (2): Inhospitalitas – Nie ludzkosc do prziięczia czudzych ludzi w dom. *Calep* 537a; *WujNT* 274.

»przyjęcie gościa« = *actus excipiendi hospites Calep* (4); *CzechEp* 59; *Calep* 490a; Nie rozumie/ aby za przyjęcie ziemskiego gościa niebem płacić miano *LatHar* 253; Bo *hospitale* zową włafnie łzpital, dla przyjęcia gościa pielgrzymów. *SarnStat* 1290.

»przyjęcie w towarzystwo« (1): Cooptatio – Przyeczię wtowarziłtwo. *Calep* 257b.

»wdzięczne przyjęcie« (1): Podziękowawłzy tedy Hifzpani Krolowi Porne za wdzięczne przyjęcie/ ciagnęli profto do wyłpow Moluckich *BielKron* 446.

Przen (4) : Abowiem łam cie on [*Pan*] nadobnie vczy/ iako łie małz łtroić á przypráwić w przybytku łwoim ku przyjęciu iego *RejPos* 3v; *LatHar* 253.

przyjęcie czyje [= *kogo się przyjmuje*] (1): Wiem iż vbogim obiadem łługi twego nie gárdziłz/ nie mam iedno tey trochę dobrej woli do ochotnego przyjęcia twego. *SkarKaz* 161a.

Wyrażenie: »w dom [= *do swego wnętrza*] przyjęcie« (1): Przy tym oftátecznym pożytku/ ábo pobudce/ y ná to łię ogládać mozełz/ ábył Pána twego tym z Zácheułzem/ ábo Martą/ w dom twoy przyjęciem iákożkolwiek vcził. *LatHar* 205.

a. *O Bogu wobec duszy zmarłego* (1) : bárzo łię wefełę ifz te dułze/ ktore był Dyabeł przezcię [!] zwiodł/ Pan Bog ie przez mię przyiáł. zktych przyjęcia gdy łię dziś wefełá łwięci Aniołowie Boży/ á iáko ia łmutna mam być? *SkarŻyw* 126.

a. *Powitanie u wejścia* (2) : Hoynie panował ten Pan [= *król Henryk*], więc y zbytkiem, On y poddani nárabiałi brzydkiem. Swiadkiem wypráwy ná przyjęcie iego, Stroynie łpráwiáne dla czi krolá łwego. *KlonKr* F3.

Wyrażenie: »wdzięczne przyjęcie« (1): A gdy do onego Krolá [*krainy Saragna*] łzedł [*Bartłomiej, brat Kolumba*]/ wyłzło przeciwiemu wielkość ludzi z wefełim/ okázuiąc wdzięczne przyjęcie od nich *BielKron* 443.

b. *Pozwolenie na zostanie członkiem zgromadzenia, zespołu* (3) :

przyjęcie do czego [= *do grona*] (1): Przeto mułi [*chrzczone dziecię*] przede drzwiami przyjęcia do Kołcióła przez Kmotry łwoie łzukác. *KarnNap* B3v.

przyjęcie czyje [= *któ przyjmuje*] (1): Wrociłwłzy łię [*Piotr*] do Ieruzálem broni łwego przyjęcia Pogánów. *WujNT* 510.

W przeciwstawieniu: »przyjęcie ... odrzucenie« (1): Przyięcie Pogán/ á odrzucenie Zydów. *WujNT Matth* 8 arg.

B. *Bez nadrzędneho elementu aprobaty (choć może on występować drugorzędnie)* (122) :

1. *Uznanie za kogoś bliskiego; tu: członka rodziny [za kogo]* (1) :

Wyrażenie: »przyjęcie za dziecię« (1): Adoptio – Prziiecznie za dzieczie. *Calep* 27a.

2. *Odebranie, pobranie czegoś od kogoś (w działaniach o charakterze prawnym lub handlowym) [w tym: czego (3)]* (4) : Satisacceptio, Przięcie rękoyemłtwá/ Zapifu/ álbo przirzeczenia za co tákowego. *Mącz* 36c; Aneclogistus – Regeltr widatkow ij prziięcią. *Calep* 69a.

przyjęcie do czego (2): Przišzedwłzy przed Prawo naše Miasta Krolia Ie⁸⁰ Mcci Kołcierziny Sliachetny Grzegorz Smogorziński žádal iest od nas przyjęcia pieniędzy do liady našei Summy

marcas Pięćdziesiąt licźby Pruskiej bes groszy czterechnalćie *ZapKościer 1581/23v*; áby Vrząd álbo fąd Grodzki wedle łtaręgo zwyczajú nic więcý nie brał od przyięcia zapifu y zeznánia do ksiąg/ ieno pułtorá grofzá pámiętnęgo. *SarnStat 486*.

3. Podjęcie decyzji co do własnego działania; *assumptio JanStat (17)* :

Wyrażenie: »przyjęcie towarzystwa« = *wejście w kontakty (1)*: Ífch wyiedzacz Morku hilkomanna y hannułfa bratha yego bicz odpowedykyem koronnim yzboycza połpolithem Ínym thu do polłky przífchedł na rozbyanye lyudzi podrogach y na kradzyełz [...]. I pogiman yełth Íznimy przed szyrakowem trzecyego dnya po przyączyu thowarziłthwa thego *LibMal 1547/135v*.

a. Podjęcie się, postanowienie, zobowiązanie się (1) :

Wyrażenie: »przyjęcie [czego] na się« (1): kędy go [*Sarnicki Chrystusa*] też tám powiedział być mnieyłzym od oycá w Náturze Bołkiéy/ z Sprzyczyny przyięcia ná się vrzędú pośrzedniczęgo *BiałKat 118v*.

b. Wybranie dla siebie jakiegoś stanu [czego] (3) : Począc tedy potrzebá od pierwżzego łtrzyżenia [*kleryka*]/ á vczyć iż ono iełt nieiákim przygotówánim ku inłzych łtanow przyięciu. *KuczKat 240*.

Wyrażenia: »przyjęcie reguły« (1): PRAełcryptia Pánóm Zakonnym ku dochodzeniu dóbr dziedzicznych/ niech będzie od przyięcia Reguły [*a professione religionis JanStat 214*] do dwudziętu lat. *SarnStat 209*.

»przyjęcie zakonu« (1): iż ná potym y od tego czáfu do Zakonu náłzég [!] P. Máriiéy w ziemiách Prułkich godné ołoby/ y do przyięcia Zakonu łpołobné [*personae ... Ordinis capaces JanStat 878*] [...] niech będa przyimowáni *SarnStat 1099*.

c. Zostanie wyznawcą określonej religii [czego] (11) : A náłzy prości rybitwowie [...] grube ludzye ze włzytkich práwie narodow/ przywiedli ku przyięciu praw Páná Kryłtułowych. *RejPosWstaw [143²]v*.

Wyrażenie: »przyjęcie wiary« = *assumptio fidei JanStat (9)*: Acz mam ya nádzýeyę w pánu Bogu/ iż yáko nas y przodki náłfe od przyyęcy wyáry krzełciyáńfkiey áż do tych myáłt [...] w yednołci kołcyoła połpolitego záchował/ ták y ná potomne czáły záchowác raczy. *KromRozm I N*; á iż *Religio* mátká Korony Polłkiey iełt/ ták iż dáleko inákłza po przyięciu wiáry teraz Polłká iełt/ á niłzi przed tym była w pogánłtwie żywiąc. *OrzRozm K4, L*; Iełt też wtey ziemi [*Saskiej*] biłkupłtw wiele/ ktore kfiążetá nádály łkoro po przyięciu wiáry Krzełciańfkiey. *BielKron 290, 291; SkarJedn 356*; Pokázuie [*św. Paweł*]/ iż po przyięciu wiáry/ vczynki łą potrzebne/ ták do dálżzego włpráwiedliwienia/ iáko y dla zbáwienia *WujNT 671, 147; SarnStat 993*.

W przén (1) : Lecz młody zrzebiec/ ná którym napirwey Chrıftus siedział/ znáczy pogány ielzce dzikie y nieobiedzzone: ktorzy dopiero teraz mieli być wezwáni do wiáry/ y ná przyjęcie iármá Pánłkiego. *WujNT 88*.

d. Zawarcie przymierza (1) :

Wyrażenie: »przyjęcie [kogo] w towarzystwo« (1): też [*radzili na sejmie w Smalkaldii*] o przyjęcie w towarzyłtwo Krolá Szweckiego/ Biłkupá Bipontyńłkiego/ takież Monáłterłkiego/ y Mauryciuá. *BielKron 221*.

4. Stanie się obiektem jakiegoś działania lub podmiotem uczucia będącego reakcją na działanie zewnętrzne: otrzymanie, doznanie [w tym: kogo, czego (53)] (75) : *RejPosWiecz² 94v*; iáko wiele

Pogánfkich ludzi/ y Kornelius Rotmiftrz pierwey niżli fie náwrocił/ wiele dobrego czynili: co im iednák do przyjęcia łáiki bożey niemáło pomagáło *WujJud* 66v; bo niemáło infzych rzeczy potrzebá do przyjęcia ísprawiedliwósci *WujJud* 98v, 94v; *LatHar* 641.

a. *Przystápienie do sakramentu, przyjęcie sakramentu (70)* : BA toć mnie cóś nowego/ na dródze potkáło [...]. Zwłázczá rzecz bárzo wielka/ iedna z Sákrámentow [tj. *małżeństwo*]/ Do ktorey przyjęcia człek/ ma bydz rządnie gotow. *PaxLiz* D4.

Wyrażenia: »krztu przyjęcie« [szyk 3:2] (5): *KuczbKat* 135; Wielkieć to łá dobrodzieyftwá Boże/ ktore nam wżyczáne bywáią przez Krztu Świętego przyjęcie. *KarnNap* B2, A4, B3; A dułze tych ktore po przyjęciu chrztu zádnego íię grzechu nie dopuścili: [...] oczýścione łá *SkarJedn* 272.

»przyjęcie sakramentu« (2): Oto y łam Páweł/ choć z niebá od Bogá powołány y náuczony/ włzákże połlan íeft do człowieká/ dla przyjęcia S. Sákrámentow/ y do przyłączenia do kościołá. *WujNT* 435; Może być czáfem ták wielka łáiká Boża ludziom daná/ [...] że mogą mieć grzechow odpułczenie [...] przed przyjęciem zwierzchnich Sákrámentow; krztu/ bierzmowánia y ípowiedzi. *WujNT* 441.

α. *O Komunii św. (tu dodatkowy element znaczeniowy: 'spożycie')* [w tym: bez przydawki *dopełniaczowej* (22)] (62) : niechay dofwiatczy łam íiebie człowiek etc. to íeft/ ma weirzeć w łamnięnie íwoie ze łam z íiebie nie íeft íprawiedliwy y godny ku przyecziu *SeklKat* Y, X4v; Íáko też oná wftáwá w nowym zakonie/ máłoć też íeft k rzeczy podobná/ íż [...] przyjęciem kęłá chlebá á kęłá winá ma [cłowiek] wżywáć ciálá y krwie Páńkiey *RejPos* 32; A ten pożytek weźmíem z przyjęcia tego/ będzíem mieć Kryftá z łobá ípoionego *ArtKanc* N8; ZDobádz íię ná iedne rzeczy przed przyjęciem: ná drugie przy przyjęciu: trzećie przyday po przyjęciu. *LatHar* 188, 188 [3 r.], 189, 190 [2 r.], 191 [3 r.], 207 (18); *SkarKaz* 160a.

Wyrażenia: »przyjęcie ciała (pańskiego a. bożego) (i krwie)« [szyk 4:3] (7): *OpecŻyw* 91; łá íwięthe znáki [...] s przyjęcia ciálá y krwie Páná Kryftułowey. *RejPosWiecz*² 94v; íż przez ono nadroźłzego Ciálá y Krwie Páná Chriftułowey przyjęcie/ nályca íie myśł y dułzá náłzá. *KuczbKat* 165, 185; íż zá mocá tey Świętości/ y zá przyczyná wńzech íwiętych/ będą zá łáiká Páńká odpułczone grzechy íego: íeftliby ktore po íwiętey ípowiedzi/ y po przyjęciu Ciálá Páńkiego zoftály. *KarnNap* E4v; *LatHar* 207, 310.

»przyjęcie Pana (Jezusa), Krystusa« (3:1): *RejKup* m6v; áni to może íie kędy pokázáć/ żeby przyjęcie Kryftulá było ku potępieniu komu *WujJud* 259v; á moie przygotowánie do przyjęcia Páná nieogárnionego máíeltatu íáko bláhe? *LatHar* 216. Cf »przyjęcie sakramentu«.

»przyjęcie sakramentu, świętości, Pana Jezusa w sakramencie« [szyk 25:2] (17:9:1): aczkolwiek niemáią być wzgardzone yne cznoty ktore czyním przed przyjęciem tego łacramentu/ Íáko íeft poft/ Íáłmuzny/ modlitwy y yne *SeklKat* Xv; Zádna yna rzecz nas godnich nieczyni kuprzyjęczu łacramentu iedno Chriftus *SeklKat* Xv; A íże tá przyfygá nie byłá ku zdrowiu beípieczná: tedy ten kthory miał przyfygáć/ przypráwiał íye ktemu przed tym [...] przyjęciem íwiętości Ciálá y Krwie Páńkiey. *GroicPorz* z4; *KuczbKat* 185, 215; Moc íwięcenia bywa Káplanom daná/ áby mogli Sákráment Ciálá y Krwie Páńkiey poświáćáć y ofiárowáć/ y ludzcie ku przyjęciu tego Sákrámentu gotowáć *WujJud* 152; Ze przez godne przyjęcie tego Sákrámentu grzechow zwłázczá powńzednich

odpułzczenie miewamy/ o tym namniey wąpćić nie potrzebá. *WujJud* 223, 257, 264v; *KarnNap* D3v, E; *GrabowSet* O2v, P2; á zaráz vważ iáko fię do przyięcia tey przenedoŃtoynieyfzey ŃwiátoŃci gotowác. *LatHar* 187, 205, 212 *żp*, 223, 229, 250 [3 r.] (13); O przyięciu Pána Iezufa w Sákrámenćie. *SkarKaz* 159a.

W przén (1) : Wiemy dobrze co to zá pan: Ńwiádomifmy dobrze y nickszemnoŃci náfzey/ y w przygotowaniu/ ná przyięcie goŃciá tákiego/ fláboŃci y oziębłóŃci náfzey. *LatHar* 246.

5. Stanie się jakimś, zmienienie się w kogoś innego (o wcieleniu Chrystusa) [czego] (8) :

Wyrażenia: »przyięcie ciała« (1): Pan Chrifus po Zmartwych wftaniu iuż więcey nie vmiera/ áni Ciáło iego fie od niego fámeo odłáczyć nie może: iákoż fie nigdy nieodłáczyło/ od przięcia iego. *WujJud* 172.

»przyięcie człowieczeńŃwa« (4): *SeklKat* O3v; dźiękuy [*Panu*] zá przyŃcie pierwfze w przyięciu człowieczeńŃwá náfzego *LatHar* 394, 393; *WujNT* 92.

»przyięcie natury (ludzkiej, człowieczeńŃskiej)« (3): Iż zá czálem ten prawdźiwy Bog [...] miał fię fam ftáwić/ y ná ziemi przez przyięcie náтуры ludzkiej/ towarzysťwo z ludźmi przyięć *CzechEp* 190; *Słowo skrocone* [*Rom* 9/28].] To fię rozumieć może ábo o flowie wćielonym/ ktore fię wynifzeczywfzy y fkroćiwfzy do przyięcia náтуры człowieczeńŃkiej/ oŃtátki IzráelŃkie zbáwiło. Abo [...] *WujNT* 557, 181.

»przyięcie na się« (1): Ktoreż fá zle vczinki przeciw tym członkam wiary? (–) [...] Trzimać z Serwetem hertetikiem nie bic ChriftuŃfa wtora perfoná przed przyięcim náfię człowieczeńŃwa. *SeklKat* O3v.

6. Zatrudnienie, najęcie do pracy lub służby wojskowej (2) :

Wyrażenia: »przyięcie [kogo] na służbę« (1): O Nizowcach co im we Lwowie od Kr. IM dano nie co pieniedzy, [...] niema się pierwey wymykac azby tego baczeł bydz zeby o przyięciu Nizowcow na służbę KIM. [...] Basza albo Cesarz wiedział. *ActReg* 122.

»przyięcie żołnierza« (1): fkdá bylibychmy ku przyięciu żołnierzá y ku rátkunku RzeczypoŃp(olitey) fpofobnieyfzy/ á zwláfzczá gdybychmy záwfze mieli pewne RotmiŃtrze w Koronie *VotSzl* E2.

7. Wchłonięcie, wzięcie w siebie [kogo, czego] (13) : Wfzelka rzecz cirrpka [!] fprawuie ku łacznieyfzemu przięciu drugiey rzeczy zewnętrzney *GlabGad* I6.

przyięcie z czego [= od kogo] (1): BibRadz *Gen* 4/11 *cf* *W przén*.

Wyrażenia: »przyięcie Ducha Ńwiętego« (6): *BibRadz* II 64d *marg*; *RejPosWiecz*³ 99v; Atemu wfzytkiemu przydáiemy iefzcze nádzwyfz krociuchne zebránie wfzytkiey náuki Piotrá f. [...] w oney powieŃci ktora vczynił do ludzi/ wnet po przyięciu Duchá f. *RejPosWstaw* [143³]; A gdy iufz Pan oŃtátnie fię wfzytkim vkazawfzy/ w niebio [!] wfłápił/ iefzcze przed przyięcim Duchá Ńwiętego/ poczáł Piotr fprawowác wielki wrząd fwoy *SkarŻyw* 600; *WujNT* 411, Xxxxx2.

»przyięcie nasienia« = *poczęcie* (2): Wiára też y fáma Sará niepłodna/ moc w przyięciu náŃienia [*in conceptionem seminis*] wźięłá *Leop Hebr* 11/11; *WujNT Hebr* 11/11.

»przyięcie w się« (1): Czemu głowa człowiecza iefł okrąđła [!]. (–) Bowiém okrąđła figura iefł na godnieyfza ku przięciu wfię wiela rzeczy *GlabGad* B2v.

W przeni (1) : Teraz tedy przeklętym będziesz z łrony ziemi/ która otworzyła wsta łwe ku przyięciu krwi brata twego [*ut susciperet sanguines fratris tui*] z ręki twej. *BibRadz Gen 4/11*.

Przeni (2) : [oczy] częłtokroć gwałtownymi promieńmi łwemi/ przenikając przez drugie oczy [...] czynią ie łpołobne ku przyięciu/ y rozżarzeniu miłości. *Górndworz Cc4; SkarŻyw 3*.

8. Osiągnięcie, zdobycie czegoś, przyswojenie sobie [czego] (1) : PRzypowieści Solomona [...] Dla przyięcia ćwiczzenia rołtropności [*Ad sciendum sapientiam*]/ łprawiedliwosci/ y ładu/ y łrówosci. *BudBib Prov 1/1*.

9. Przejęcie (1) :

Wyrażenie: »przyjęcie łladu« = *kontynuowanie po kimś łpogoni za przestępcą (1)*: A on [*ten, kto przyjął łlad*] zapłathi ma patrzciz na przerzczenye włfi, A thak wyeff ode włzi yedna nadrugy zapłathi patrzącz. A thakowe pryancie łladv thilko ma bicz o dzyefzyanczoro thowara *MetrKor 40/813*.

II. Schronienie (3) : Receptaculum, Przyjęcie/ Mieyłce od przimowánia gołci *Mącz 36b*.

Przeni [czego] (2) : Sercze przyięcie żywota. Płucze chowanie wiatru. Wątroba iełt chowanie krwi ćłłowiczey. *BielŻyw 138*; Moy iełt Gáláád y moy iełt Mánáłses: á Efráim przyięcie głowy moiey [*susceptio capitis mei*]. *Leop Ps 107/9*.

***** Bez wystarczającego kontekstu (8)** : Susceptio, Przyjęcie/ Podyęcie. *Mącz 36c, 36b*; Acceptio – Prziięcie. *Calep 13b*; Assumptio – Przyieczę. *Calep 106a*; Receptio – Przyęczę. *Calep 898b, 775b, 1037a*.

przyjęcie czego (1): Conceptio animi, Przyjęcie vmysłu. *Mącz 35d*.

Synonimy: **I.A.1.** *aprobacyja, pochwalenie, potwierdzenie, pozwolenie, przyzwolenie*; **4.** *wpuszczenie*.

Cf **NIEPRZYJĘCIE, POJĘCIE, PRZYJĄĆ, WZIĘCIE**